

4. Кириченко О. А. *Проблеми управління економічною безпекою суб'єктів господарювання : монографія / О. А. Кириченко, В. С. Сідак, С. М. Лаптев та ін. – К. : УЕП «Крок», 2008. – 401 с.*

5. Коженевскі Л. *Управління безпекою // Актуальні проблеми економіки. – К.: НАУ, 2003. - №1(30). – С.147-154.*

Матусова О.М.

к. е. н., доцент

Київський національний торговельно-економічний університет

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ІННОВАЦІЙНОГО МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ КИТАЮ

Сучасне функціонування країн в світовому господарстві свідчить про успішність тих з них, що вчасно звернули увагу на підтримку інновацій. Без інноваційної складової країна перетворюється на сировинний додаток до більш інноваційно розвинених країн, стає джерелом закупівлі сировини, дешевої робочої сили і доходу від ввезення готових товарів порівняно низької якості або технологічно застарілих в інноваційному господарстві. Останніми роками намітилася тенденція бурхливого розвитку інновацій в секторі малого і середнього бізнесу (МСБ). Значна кількість успішних стартапів змусила навіть великі компанії звернути увагу на значущість цього джерела інноваційних ідей.

Малий і середній бізнес відіграє важливу роль у забезпеченні стабільного функціонування як розвинених країн, так і країн з перехідною економікою, оскільки саме суб'єктам малого та середнього бізнесу характерні висока мобільність, гнучкість, швидкість переливу ресурсів відповідно до мінливого попиту, пристосування до кризових умов. Завдяки своїм специфічним функціям він здатен виступати дієвим інструментом стабілізації економічних процесів за рахунок можливості швидко освоювати інновації та забезпечувати прискорений кругообіг капіталу.

Малий і середній бізнес відіграє значну роль в розвитку економіки Китаю. Як зазначають експерти, китайському малому та середньому бізнесу притаманні всі головні функції малого підприємництва – забезпечення зайнятості, упровадження інновацій, розвиток зовнішньоекономічних зв'язків, посилення ринкової конкурентної боротьби, забезпечення стабілізації економічних процесів. Відповідно до даних Національного бюро статистики Китаю у 2014 р. суб'єкти МСБ становили 99% від загальної кількості підприємств, створили 62% ВВП країни, забезпечили 51% податкових надходжень до державного бюджету і 80% зайнятості в містах [1].

Міністерство промисловості і інформаційних технологій Китаю визначає, що 65% нових патентів зареєстровано і 80% нових продуктів було створено саме в секторі МСБ [2].

Функціонуванню малого й середнього бізнесу на інноваційних засадах в приділяється неабияка увага з боку будь-якої країни. У Китаї розвиток бізнесу на інноваційних засадах проголошено на загальнодержавному рівні одним з інструментів підвищення конкурентоспроможності країни на світовому ринку та захоплення ринкової влади. Стимулювання інноваційного розвитку сектору МСБ здійснюється на підставі низки комплексних заходів:

1. Створення політики підтримки інноваційної підприємницької ініціативи та забезпечення становлення ринково-орієнтованої національної інноваційної системи. Національна інноваційна система складається із сервісних (науково-дослідні інститути, інжинірингові центри) і виробничих центрів, технологічних консультативних організацій, ринків з обміну технологіями та платформи інноваційного супроводження бізнесу. Головними напрямками політики інноваційної підтримки є стимулювання інвестицій в інноваційні технології, забезпечення підвищення рівня комерціалізації інновацій і цільові державні закупівлі вітчизняних інноваційних досягнень і розробок.

2. Консолідація різноманітних технологічних ресурсів, метою якої є зміцнення наукових зв'язків між МСБ, науково-дослідними установами та великими підприємствами, що вже мають досвід практичної реалізації інновацій. Це, з одного боку, дозволяє забезпечити доступ малих і середніх підприємств до інноваційних розробок наукових установ, а з другого – надає змогу винахідникам апробувати й упроваджувати нововведення.

3. Створення платформи інноваційного супроводження бізнесу в регіонах найбільшої концентрації суб'єктів МСБ, основними функціями якої є надання послуг з тестування результатів розробок та оцінки їх якості, здійснення допомоги у сфері досліджень і розробок, створенні промислових зразків, упровадженні екологічно безпечних технологій, надання логістичних послуг та інформаційних відомостей щодо ситуації на ринку.

4. Забезпечення підготовки кадрів у сфері інноваційних досліджень і розробок і пошук талантів. Оскільки в умовах прискореного НТП людський капітал стає найважливішим стратегічним ресурсом, у Китаї значна увага приділяється навчанню спеціалістів за кордоном, підвищенню кваліфікації та спеціалізованим тренінгам. З 2003 року в тренінгових програмах щодо ефективної організації та ведення бізнесу взяло участь понад 1 млн. менеджерів та інженерів із сектору МСБ.

5. Забезпечення захисту прав інтелектуальної власності і недопущення порушень у цій сфері. З цією метою було створено ринок інтелектуальної продукції і створено спеціалізований інформаційний сайт для сектору МСБ.

У межах інвестиційної підтримки держава намагається послабити вимоги для суб'єктів МСБ щодо виходу на фондові ринки і лістингу на них, а також створює спеціальні фонди для підвищення їх технологічного рівня. Фінансова допомога полягає:

– у послабленні податкового навантаження, передусім для підприємств з венчурним капіталом. Зокрема, 2008 року прибутковий податок для суб'єктів підприємництва було встановлено на рівні 25%, а для високотехнологічних підприємств – на рівні 15%;

– у фінансуванні через 6 спеціально створених фондів: технологічний, регулювання структурних перетворень, освоєння нових ринків, підвищення якості надання громадських послуг, субсидування, розвитку стратапів. В останньому передбачається до кінця 2017 р. акумулювати не менше 15 млрд. юаней (2,42 млрд. дол. США) [2].

З метою розвитку електронної комерції державою було створено Фонд розвитку доступу МСБ до світового ринку, який забезпечує з 2003 року щорічне проведення міжнародних ярмарок і виставок; прийнято відповідне законодавство, що забезпечує щорічне збільшення частки продукції МСБ в загальному обсязі державних закупівель через державну Інтернет-платформу; створено спеціалізовані торговельні Інтернет-платформи (Alibaba і EVCC), метою яких є забезпечення полегшеного доступу суб'єктів малого і середнього бізнесу до світового ринку та ефективніша реалізація продукції на вітчизняному ринку. Зокрема, на платформі Alibaba зареєстровано 69 млн. покупців і продавців з понад 240 країн і регіонів світу [3].

Таким чином, уряд Китайської народної республіки вбачає за об'єктивну необхідність інноваційний розвиток МСБ і намагається всебічно його підтримати. Заходи охоплюють як сприяння розвитку інноваційних технологій за рахунок фінансової, консультативної, освітньої підтримки, так і доступ до новітніх способів реалізації продукції за рахунок досягнень сфери інформаційних технологій.

1. *China statistical yearbooks database [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.stats.gov.cn>*

2. *The official website of Ministry of Industry and Information Technology of the People's Republic of China [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.miit.gov.cn/n11293472/index.html>*

3. *The official website of Alibaba platform [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.alibaba.com/>*